

Vándor a ködtenger felett

Szilágyi Júlia

Bölcsészettudományi és Művészeti Kar,

Képzőművészeti és Művészetelméleti Intézet

Képi ábrázolás BA, festészet specializáció, 3. évfolyam

Mátrai Erik, adjunktus

Pályamunka kialakulása és a végleges koncepció

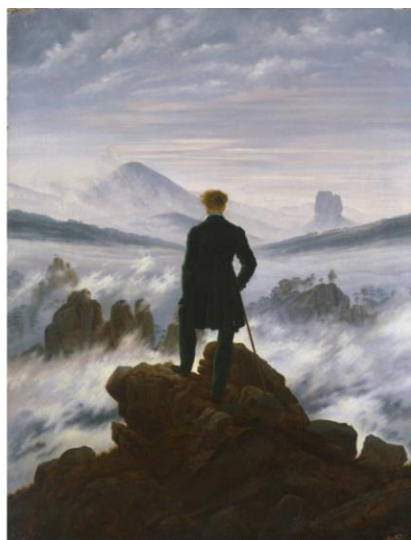
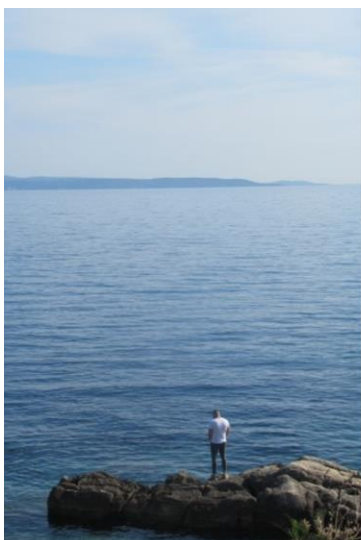
Bevezetésül szeretném megjegyezni azt, hogy mivel *A három grácia* című festményem része egy nagyobb projektnek, ezért a következőkben az egész projektről egyben fogok írni. Inspirációm fő forrása a Horvátországban, azon belül Splitben eltöltött 2022/23 tavaszi féléve, ami az Erasmus ösztöndíj elnyerésével vált valóra. Az itt töltött tanulmányi időszakom meghatározó volt számomra, ezért ragaszkodtam ahhoz, hogy valamilyen formában feldolgozzam az ott szerzett élményeimet, amiket szavakban nem tudtam. Mindig is érdekelt az ember és a természet kapcsolata, valószínűleg ezért is indultam el ebből az irányból a téma keresésében. Ebből kifolyólag Horvátországot járva azt vizsgáltam, hogy az emberek hogyan viselkednek, hogyan viszonyulnak a környezetükhöz. Az észrevételeimet, benyomásaimat számos fotón és kis akvarell festményen rögzítettem. A kutatásaim után, hazatérve rájöttem, hogy a valóságban olyan jeleneteket figyeltem meg alaposabban, amelyek egy-egy művészettörténeti előkép vagy toposz parafrázisaiként is értelmezhetőek. (Például *Caspar David Friedrich: Vándor a ködtenger felett.*) Így a pályamunkám végleges koncepciója ezeknek a parafrázisoknak a feldolgozása lett. A projekt előkészítése és a végleges megvalósítás során ezeket a parafrázisokat magamban „talált parafrázisnak” neveztem el. Ugyanis nem az történt, hogy az eredeti képet a saját gondolataim alapján írtam át, hanem előbb találtam meg magát a parafrázist, és később azt feleltettem meg az eredeti képnek/toposznak. Ahogy a valóság kiforgatja ezeknek az alkotásoknak az eredeti jelentését, úgy jön létre egy „fricska”, ami végső soron rámutat arra az embertípusra, amelyet José Ortega Y Gasset: *A tömegek lázadása* című könyvében elemez; a tömegemberre.

1. kép Tanulmány fotó és Giotto: Halott Krisztus siratása

2. kép Tanulmány fotó és Diego Velázquez: A rokeby Vénusz

3. kép Tanulmány fotó és Caspar David Friedrich: Vándor a ködtenger felett

4. kép Tanulmány fotó és Giotto: Halott Krisztus siratása

Előkészítés és megvalósítás

A végleges festmények elkészítését egy féléves előkészítő munka előzte meg, amely során kidolgoztam a végleges kompozíciókat, színterveket készítettem és az olaj festésszel kísérleteztem. A kompozíciók kiindulási pontja a Splitben készült tanulmányfotók voltak, illetve azok a festmények/toposzok, amelyeknek a parafrázisaként értelmezhetőek a jelenetek, amiket találtam. Igyekeztem minél kevésbé változtatni ezeken a jeleneteken, mert úgy éreztem, hogy bármilyen nagyobb beleszólás elvett volna az őszinteségükből. Ezért főként a festmények háttérén és a szereplők elhelyezésén változtattam. Ezeket a terveket szénrel rajzoltam meg. A kompozíciók elkészítése után, kidolgoztam azoknak a színes verzióját is, pasztellel. A színvilág kialakítását a Splitben készített, sajátos naplómra alapoztam, ami kis méretű akvarell, plein air vázlatokból áll. Már ezeknek a terveknek az elkészítése alatt kísérleteztem azzal, hogy hogyan alakítsam ki a képek felületét. Ez alatt az értem, hogy úgy hoztam létre a képnek a felületét, hogy egyszerre építettem és rongáltam azt. Ezenkívül mivel olajfestékkel, vászonra akartam megfesteni a végleges terveket, ezért az olaj technikával is kísérleteztem, úgy, hogy tájképeket festettem, amiknek a textúrájának, és a felületének a kialakítása volt a fő szempontom. Különösen érdekelt az, hogy a lazúr rétegekkel hogyan lehet játszani, mi az, amit megenged ez a technika, és hogyan alakulnak a színek a felületen. A végső munkákat az

előkészítés során tapasztalt kísérletezésekből tanulva hoztam létre, nagy méretben, olaj festéssel, azzal a munkamódszerrel, amelyekkel a terveket is.

5. kép Kompozíciós tervek, szén, papír, különböző méretben, 2023

6. kép Tanulmány festmények, olaj, vászon, 70 x 100 cm, 70 x 100 cm, 40 x 80 cm és 70 x 100 cm, 2023

7. kép Színtervek, pasztell, papír, 75 x 100 cm, 70 x 100 cm és 75 x 100 cm, 2023

8. kép Saját fotó: Vándor a ködtenger felett (Friedrich után), olaj, vászon, 100 x 150 cm, 2024

Képjegyzék

1. kép: Le tre Grazie/ A három grácia, pompeii freskó, 63 x 60 cm 1. sz. Nápoly, Museo Archeologico Nazionale. © Kép forrása: <https://lartediguardarearte.altervista.org/le-tre-grazie-museo-archeologico-napoli/>
2. kép: Diego Velázquez: The Toilet of Venus ('The Rokeby Venus') Artist/ A rokeby Vénusz, olaj, vászon, 122.5 × 177 cm, 1647-51. Liverpool, National Treasures, Walker Art Gallery. © Copyright The National Gallery, London A kép forrása: <https://www.nationalgalleryimages.co.uk/asset/2414/>
3. kép: Caspar David Friedrich: Wanderer über dem Nebelmeer/ Vándor a ködtenger felett, olaj, vászon, 94.8cm x 74.8cm, 1817. Hamburg, Hamburger Kunsthalle. Kép forrása: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/Caspar_David_Friedrich_-_Wanderer_above_the_Sea_of_Fog.jpeg
4. kép: Giotto, *Compianto del Cristo morto*/ Halott Krisztus siratása, freskó, 200 x 185 cm, 1303-5. Padova, Cappella degli Scrovegni. A kép forrása: <http://www.abellarte.com/1---compianto-su-cristo-morto-di-giotto.html>